

Hazırlayan:
Prof. Dr. Kerem Alkin
Türkiye İMSAD Ekonomi Danışmanı

1-5 Eylül haftası, içeride ve dışarıda veri takibi ile geçecek. Avrupa Merkez Bankası'nın faiz kararı ve Draghi'nin vereceği mesajlar Türkiye'yi de ilgilendiriyor. 62. Hükümet'in programının okunması ve oylanması bu hafta tamamlanacak.

- Geçtiğimiz haftaki raporumuzda belirttiğimiz formatta, Recep Tayyip Erdoğan'ın 12. Cumhurbaşkanı olarak göreve başladığına, Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun da AK Parti 1. Olağanüstü Büyük Kongre'de Genel Başkan seçilerek, ertesi günü, 28 Ağustos'ta 62. Hükümet'i kurma görevini alıp, 29 Ağustos günü yeni Kabine'yi açıkladığına şahit olduk. Böylece, Türkiye Cumhuriyeti'nin 28. Cumhurbaşkanı olarak Prof. Dr. Davutoğlu başkanlığında 62. Hükümet de resmen görevine başlamış oldu. Meclis Genel Kurul'un toplanması için gereken çoğunluğun oluşturulması koşulu ile, Hükümet programının 1 Eylül Pazartesi günü (bugün) okunması ve grupların Hükümet programı ile ilgili görüşlerini ortaya koymalarından sonra da, 5 Eylül Cuma günü Meclis Genel Kurulu'nda oylanması gerekiyor.
- 62. Hükümet'in, AK Parti Hükümeti olarak, iş dünyası ve ekonomi çevrelerine sürpriz yaşatacak bir Hükümet olmadığı ifade edilebilir. Ali Babacan'ın Başbakan Yardımcısı, Mehmet Şimşek'in Maliye Bakanı ve Cevdet Yılmaz'ın Kalkınma Bakanı görevlerini sürdürdüğü yeni Kabine'de, son 3 yıldır giderek daha fazla kenetlenmiş ve ekonomi politikalarına birlikte şekil vermiş olan üçlünün yerlerini koruması açısından piyasaları rahatlatmış. Söz konusu üçlü, son 2 yıldır 3 yıllık stratejik planın açıklandığı basın toplantısına diğer bakanları yanlarına almadan çıkmışlardı. Hatta, o zamanki Ekonomi Bakanı Çağlayan bu durumu eleştirmişti. **Bununla birlikte, Ekonomi Bakanı Zeybekçi'nin de görevini sürdürdüğü yeni Kabine'de, Başbakan Yardımcısı olarak Prof. Dr. Numan Kurtulmuş'un da yer alması ve ayağının tozu ile ekonomi alanında açıklamalarda bulunması, Babacan'ın aşırı temkinli ekonomi politikalarını dengeleyecek veya zorlayacak ekibinin yeni Kabine'de genişlediğine de işaret etti.**
- Esasen, Başbakan Yardımcısı Babacan'ın, ikinci kez seçilmiş olması nedeniyle, bir kez daha başkanlığa aday olması Anayasa gereği mümkün olmayan ABD başkanlarının

son bir yılı gibi, 'topal ördek' tabir edilen bir pozisyonda mı olacağı, yani fiilen Hükümet'te olsa da, eskisine oranla ekonomik konularda daha az açıklama yapacağı bir pozisyonda mı olacağını, yoksa etkinliğini aynı şekilde sürdüreceği bir Bakan mı olacağını birlikte göreceğiz. **Bununla birlikte, Babacan'ın aşırı temkinli ve kimi zaman büyümeden fedakarlık edilmesi gerektiğine işaret eden politikalarının aksine, Kurtulmuş'un büyümeyi daha fazla ön plana alan, yeni bir büyüme modelinin gerekliliğine işaret eden açıklamalarını daha sık görebiliriz. Bakan Zeybekçi, bu durumda, gerçekleştirdiği açıklamalara Kabine içerisinde artık daha ciddi bir destek de bulacak olabilir.**

- Bu durumda, piyasaların 62. Hükümet'te, ekonomi alanıyla ilgili Babacan'ın her görüşüne aynı ölçüde katılmayan farklı ses ve görüşlere alışmaları da gerekecek. Gerekecek diyorum; çünkü, 62. Hükümet açıklandıktan sonra, Başbakan Yardımcısı Kurtulmuş'un ekonomi alanına yönelik açıklamaları, 29 Ağustos Cuma günü piyasa profesyonelleri nezdinde bir tedirginliğe sebep oldu. Hükümet içerisinde, ekonomi alanına yönelik birbirine hayli zıt açıklamaların yoğunlaşması, Ekonomi Yönetimi'nin rotasına yönelik belirsizliği arttırır ise, piyasalardaki tedirginliğin arttığına da şahit olma ihtimalimiz söz konusu. **Ayrıca, Başbakan Yardımcısı Kurtulmuş'un temmuz ayında ifade ettiği 'Merkez Bankası'ndaki vesayeti de bitireceğiz' açıklaması, askeri vesayet, bürokrasi vesayeti ve yargı vesayeti kavramlarına halen alışmaya çalışan ekonomi çevrelerinde ciddi bir tedirginliğe, TCMB'nin bağımsızlığının azaltılmasına yönelik adımların mı atılacağına dair bir endişeye sebep olmuştur.**
- İş dünyası ve ekonomi çevreleri bu şartlarda, 62. Hükümet içerisinde, Ekonomi Yönetimi ve ekonomi politikalarının şekillenmesi sürecinde, ciddi bir kaplaşma ve bölünmenin oluşup oluşmadığına dikkat edecekler. Bununla birlikte, 1 Eylül Pazartesi günü (bugün) Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanacak olan ağustos ayı ihracat hacminin, net ihracatın büyümeye katkısının devam edip etmediği noktasında vereceği ipucu dahil, 2014 yılının büyümesine yönelik merak ve tedirginlik de artıyor. Yılın hemen başında, ihracat hacminde gözlenen olumlu sıçramalar ile, net ihracatın büyümeye önemli bir katkı sağladığı gözlemlendi ve 1. Çeyrek'te büyüme yüzde 4,3 çıktı. **Ancak, örtülü 'yumuşak iniş' tedbirleri ile iç talepteki kısmi yavaşlama ve net ihracatın büyümeye katkısındaki kırılma ile, 2. Çeyrek büyümesi yüzde 2,5 bekleniyor, ki, henüz bitmemiş olan 3. Çeyrek büyümenin de yüzde 2,5 civarı gelmesi konuşulmakta.**
- Nisan, mayıs ve temmuz ayı imalat sanayi kapasite kullanım oranları, önceki yılın aynı ayına göre kısmen azalma gösterirken, ağustos ayında geçen yıla göre kapasite

kullanım oranının 0,8 puan gerilemesi piyasaları büyüme konusunda düşündürmeye başladı. Mevsimsellikten arındırılmış olan yüzde 74,1'lik kapasite kullanımı, 1 Şubat'tan beri devrede olan ve 'örtülü yumuşak iniş'e işaret eden makro ihtiyati tedbirlerin etkisine işaret etmekte. Reel Kesim Güven Endeksi'nin ağustos ayı sonuçları da, genel mal sipariş miktarına yönelik ve önümüzdeki 3 aya yönelik ihracat siparişleri açısından çok sınırlı bir keyifsizliğe işaret etmekte. **Bununla birlikte, Reel Kesim Güven Endeksi ve genel gidişata yönelik değerlendirmeler, pozitifliğin bir göstergesi olarak, halen 100 puanın üzerinde seyrediyor. Ancak, büyümenin desteklenmesi için kimi tedbirleri devreye almanın yararlı olabileceğine de işaret etmekte.**

- 62. Hükümet'in ekonomi alanındaki önceliği ne olmalı dediğimizde, önümüzdeki 9 ay için, küresel boyutta, Türkiye gibi büyüme hikayesini başarılı bir şekilde yürütmeyi sürdüren ülkelerin, bu konudaki performanslarını korumaları ciddi ölçüde önem arz edecek. Eğer, bölgemizdeki sıcak gelişmeler nedeniyle, net ihracatımızın büyümeye katkısında bir azalma söz konusu olacak ise, 2015 yılının 2. çeyrek sonuna kadar, Türk Ekonomisi'nin yıllıklandırılmış boyutta en az yüzde 3 ve üzerinde büyümesi için, mutlaka hane halkı tüketim ve özel sektör yatırım harcamalarının belirli ölçüde ve kamu harcamalarının da belirli ölçüde büyümeye katkı sağlamasını korumamız gerekmektedir. **Nobel Ekonomi ödülü sahibi Prof. Stiglitz, ağustos başı İstanbul'daki bir Birleşmiş Milletler (UNDP) toplantısında, Euro Bölgesi ve özellikle Almanya'yı, küresel krizin başlangıcında kamu harcamalarını aşırı kısıtılarak, bölgeyi krize sokma hatası yapmakla eleştirdi. Bu nedenle, bizim de aynı hataya düşmeyip, kamu harcamalarını bir müddet daha devam ettirmemiz, büyümeye katkısını sağlamamız gerekiyor.**
- 2015'de gerçekleşecek genel seçimlere kadar, 62. Hükümet nasıl bir ekonomik program uygulayacak; büyüme ve istihdamın korunmasına yönelik tedbirler ne olacak, ekonomi çevreleri doğal olarak merak ediyor. Finansal istikrar riski, yani cari açık riski ile, fiyat istikrarı riski, yani enflasyon riskinin kontrol altında tutulması adına, büyümeyi ciddi anlamda baskı altına alan bir ekonomi politikasının sürdürülmesi, **62. Hükümet'te bakanlar arasındaki tartışmaları alevlendirebilir.** Bu noktada, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) Para Politikası Kurulu'ndan 27 Ağustos ÇarşECBa günü çıkan karar da anlamlı oldu. **Merkez Bankası, bir yandan temel para politikası ve diğer kritik önemdeki para politikası araçlarına dokunmayarak enflasyon konusundaki öncelikli göreviyle ilgili hassasiyetini gösterdi ve 'bağımsızlığı'na vurgu yaptı; bir yandan da faiz koridorunun üst bandında 0,75 puanlık indirimle giderek, büyüme konusunda destek verdi.**

- Çünkü, faiz koridorunun üst bandındaki böyle bir indirim, bankaların kaynak maliyetine olumlu yönde bir etkiyle, bankalara 'siz de bu adımı kredi faiz oranlarına yansıtın' mesajı anlamına geliyor. Yani, Merkez Bankası, banka kredilerinin maliyetine olumlu bir katkı sağlayarak, kredi hacminin makul bir tempoyla artmasına bağlı olarak, büyümeyi desteklemek istedi. 27 Ağustos'taki PPK toplantısından bir gün sonra yayınlanan Merkez Bankası'nın 'İktisadi Görünüm ve Para Politikası' sunumunda, sıkı para politikası duruşu ve alınan makro ihtiyati tedbirlerin etkisiyle kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiği belirtilirken, gıda fiyatlarındaki yüksek seyrin enflasyon görünümündeki iyileşmeyi geciktirdiği ifade edildi.
- "Kurul, kısa vadeli faizlerdeki mevcut duruşun daha simetrik bir faiz koridoru içinde sürdürülmesine karar vermiştir" denilen TCMB sunumunda; enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve enflasyonu etkileyen diğer unsurların yakından izleneceği, bununla birlikte enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar getiri eğrisini yataya yakın tutmak suretiyle para politikasındaki sıkı duruşun sürdürüleceği belirtildi. Bu etkinin içerisinde, jeopolitik riskler de var. Yani, ECBargo uygulanan Rusya ve iç savaş riski yaşayan Irak, Türkiye'den ciddi boyutlarda tarım ve gıda ithalatı yaparsa, bu gelişmenin de Türkiye'de tarım ve gıda fiyatlarında sınırlı bir olumsuz etkisi olabilir.
- Esasen, TCMB'nin piyasadaki TL likiditesini, TL miktarını da, kendisinin enflasyonla mücadelesi ve cari açığı kontrolü açısından ayarlamasıyla, Türk ekonomisinin büyümesine dolaylı etkide bulunduğu da unutulmamalı. 2010 yılı başında, küresel krizin etkilerini yönetmek adına, 50 milyar TL'nin altında tuttuğu Merkez Bankası Parası'nı, 2010 yılı sonunda 70 milyar TL düzeyine getiren TCMB, 2011 yılı temmuz ayı sonuna kadar aynı rakamı 77,5 milyar TL'ye kadar getirdi ve 2011 yılı sonunu 58 milyar TL'nin altında kapattı. **2010'da yüzde 9.2, 2011 yılında 8.8 büyüyen Türk ekonomisinde, kontrolden çıkma eğilimi gösteren enflasyon ve cari açığa yönelik tedbirler zaten 2011 yılı sonbaharında hız kazanmıştı ve 2012'de 'yumuşak iniş' tedbirleri ile, tam ve sert uygulandı.** TCMB Merkez Bankası Parası'nı 2012 yılı mart ayı sonunda 44 milyar TL'nin de altına getirdi ve ardından kademeli olarak yaz sonuna doğru tekrar 58 milyar TL ve üzerine çıkardı. **Büyüme, bu tabloda, 2012 yılını yüzde 2,2 ile bitirdi.** 2012 yılını 65 milyar TL'nin altında bitiren Merkez Bankası Parası, 2013 yılı içinde, önce yaz başı 74 milyar TL'ye yaklaştı; ardından, sonbahar başı 63 milyar TL'nin altına gördü. Yani, TCMB TL miktarı açısından piyasayı bir sıktı, bir rahatlattı.

- **2013'ün, geçen yılın aralık ayında, 9 ay önce, tekrar 74 milyar TL'ye adım adım yaklaşan Merkez Bankası Parası, yıl biterken yeniden daralmaya başladı ve 2014'e 65 milyar TL'nin altında girip, nisan ayı ortasında yeniden 54 milyar TL'nin altına gördü. Ancak, o seviye ve tarihten sonra, kademeli olarak artarak, ağustos ayı sonu itibariyle 75 milyar TL'yi aşmış durumda. Yani, TCMB, 27 Ağustos'ta marjinal faiz oranını 75 baz puan indirerek, büyümeye banka kredileri kanalıyla katkıda bulunmak istediğini gösterirken, Merkez Bankası Parası'nı da arttırarak, büyümeye TL likiditesi açısından da destek oluyor. TCMB'nin TL miktarını rahatlatmasının piyasaya, miktardaki artışın hızına bağlı olarak, 1,5 ile 3 ay içerisinde yansıdığını da unutmamalıyız. Bu durumda, yılın 3. çeyreği de eğer yüzde 2,5 civarında bir büyüme ile tamamlanacak ise, TCMB'nin son çeyreğin büyümesinin daha kuvvetli çıkmasına yönelik bir destek vermeye başladığı söylenebilir.**
- Merkez Bankası büyümeye destek verecek adımlar atsa da, asli görevi olan enflasyonla mücadeledeki zorlukların hiç yakasını bırakmayacak. Enflasyonda tarım ve gıda fiyatlarındaki yukarı yöndeki sıkışma sonrası, İstanbul'da taksit ve minibüs ücretlerine yapılan zam, yaz başında İstanbul, 1 Eylül'den geçerli olmak üzere, Eskişehir'de toplu ulaşıma yapılan zam ve bunu diğer şehirlerin takip etmesi halinde, TCMB enflasyonla mücadelesinde, hizmetler sektöründe de bir etkiyle karşı karşıya kalacak. Kritik önemdeki pek çok seçimin geride kalması sonrasında, pek çok sektörde sonbahar başı gibi fiyat artışlarının hızlandığına şahit olabiliriz. Bilindiği üzere tüketici fiyat endeksindeki harcama grubu ağırlıkları arasında ulaşımın payı yüzde 15.54 seviyesinde. TÜFE'de Temmuz'da aylık olarak en yüksek artış gösteren seçilmiş maddeler ve değişim oranları bölümünde yüzde 5.48 artışla metro ücretleri ve yüzde 2.03 belediye otobüs ücreti de bulunuyor. Ana harcama grupları itibariyle 2014 yılı Temmuz ayında endekste ulaştırmada yüzde 0.71 artış yaşandı.
- Hazine Müsteşarlığı'nın önümüzdeki 3 aylık geçici ihale takvimi açıklandı. Buna göre, 14 ay (427 gün) vadeli kuponuz tahvil ilk kez ihraç edilecek. Tahvilin valörü 17 Eylül 2014, itfası ise 18 Kasım 2015 olarak belirlendi. Hazine, 22 Eylül'de 5 yıl (1.750 gün) vadeli sabit kuponlu tahvili yeniden, 7 yıl(2.429 Gün) vadeli değişken faizli tahvili yeniden ihraç edecek. Sabit kuponlu tahvilin itfası 10 Temmuz 2019, değişken faizli tahvilin itfası ise 15 Eylül 2021 tarihinde gerçekleştirilecek. Hazine, 23 Eylül Salı günü de 2 ihale birden yapacak. Hazine, 2 Yıl (658 Gün) vadeli, 13 Temmuz 2016 itfali sabit kuponlu tahvili ve 10 Yıl (3.591 Gün) vadeli, 24 Temmuz 2024 itfali sabit kuponlu tahvili yeniden ihraç edecek. Düzenlenecek 4 tahvil ihalesinin de valörü 24 Eylül Çarşamba olarak belirlenirken, tüm tahviller 6 ayda bir kupon ödemeli olacak.

- ABD'nin, son küresel krizle birlikte, ihracat yapmayı artık sevdiğini ve bunun doğal sonucu olarak, 2010 yılında, Çin Almanya'yı geçerek, dünyanın bir numaralı ihracatçısı konumuna oturduktan bir yıl sonra, bu defa ABD'nin Almanya'yı geçerek, ikinciliğe oturduğunu unutmamalıyız. Bu nedenle, ABD, artık ihracat yapmayı sevmiş bir ülke olarak ve ABD firmalarının, iç piyasadaki kısmi sıkışmayı dengelemek adına ihracata yüklediklerini dikkate aldığımızda, ilk etapta ABD menşeli ekonomi aktörleri, euro-dolar paritesinin 1,32 dolar çitasını kırmamasına çalışacaktır . Ancak, Draghi, burada Dolar Endeksi'nin güçleneceği ve euronun Euro Bölgesi lehine değer kaybedeceği bir alan gördü ve bu nedenle 4 Eylül'de Avrupa Merkez Bankası (ECB) yeni parasal genişleme adımları açıklar ise, paritedeki aşağı doğru trend bir nebze daha hızlanabilir.
- Draghi'nin yeni parasal genişleme ve Avrupa'nın resesyon riskinden uzaklaştırılması gerektiği yönündeki ifadeleri, Euro Bölgesi'nde enflasyonun 2009'dan bu yana en düşük seviyede olduğunu göstermesinin beklenmediği dönemi rastlıyor. Bu kesişme, ECB Başkanı Draghi'yi Jackson Hole'daki merkez bankacıları toplantısında yatırımcının fiyatlarda ciddi düşüş yaşanacağı tahmini konusunda uyarılar yapmaya itti. Bu yöndeki yorumların beraberinde ECB'nin uzun zamandır uzak durduğu mali teşvike yaklaştığı söylentilerini getirmesi ile, hisse senetleri yükselirken, tahvil faizleri ve euroda gerileme yaşandı. Draghi daha önce, enflasyon görünümünün orta vadede kötüleşmesinin geniş çaplı varlık alımlarına gerekli nedeni oluşturacağını zaten belirtmişti.
- Barclays Plc'nin Avrupa Bölgesi baş ekonomisti Philippe Gudin “ Draghi'nin 22 Ağustos konuşması ECB'nin söylemi açısından bir dönüm noktası oldu. Son zamanlarda yaşanan ekonomik gelişmelerin ECB'nin doğrudan parasal genişlemeye geçme olasılığını artırdığını düşünüyoruz” dedi. Bloomberg News anketinin medyan tahminine göre, Euro Bölgesi'nde enflasyon bu ay yüzde 0.3'e gerileyerek, ECB'nin yüzde 2'nin altındaki hedefinin oldukça altında kaldı. Tüm bu tablo, 4 Eylül'deki Avrupa Merkez Bankası toplantısının ve Draghi'nin yapacağı açıklamaların önemini bir kat daha artırıyor.
- **Tüm bu tablo içerisinde, Dolar Endeksi'nin, 29 Ağustos Cuma gününü 82,75 puan düzeyinde kapattıktan sonra, 1 Eylül'le başlayan yeni haftaya 82,79 puan düzeyinden başladığını görüyoruz. Bu gelişmenin doğal sonucu olarak, geçtiğimiz haftayı 1,3132 dolar düzeyinde kapatan euro-dolar paritesinin yeni haftaya 1,3119-1,3122 dolar düzeyinde başladığını görüyoruz. Hiç şüphesiz, ECB'nin parasal genişlemeyi sürdürmesi ve bu konuda atılan adımların büyüklüğü ve etkisi, pariteyi**

1,28 dolar düzeyine getirdiği ölçüde, Euro Bölgesi büyümesinin net ihracat kanalında da beslenmesini sağlayacaktır. Bu hafta Cuma günü (5 Eylül) hem Euro Bölgesi'nin 2. çeyrek büyümesi, hem de büyük bir merakla beklenen ABD ağustos ayı işsizlik ve tarım dışı istihdam verilerini öğreneceğiz ki, 4 Eylül'deki ECB toplantısı sonrası açıklanacak bu verilerin de, hiç şüphesiz, paritenin yönüne önemli katkıları olacak.

- Avrupa Merkez Bankası (ECB), dünyanın en büyük para yönetimi şirketi BlackRock Inc.'ten varlığa dayalı bir menkul kıymet satın alım programının geliştirilmesi için danışmanlık hizmeti alacak. ECB sözcüsünün verdiği bilgilere göre New York merkezli BlackRock Solutions, potansiyel bir varlığa dayalı menkul kıymet satın alım planının dizaynı ve uygulaması ile ilgili ECB'ye danışmanlık yapacak. Yapılan anlaşmada oluşabilecek bir çıkar çatışmasına karşı koruyucu önlemler alındığı ifade edildi. Anlaşmanın değeri ise açıklanmadı.
- Durağanlaşan Euro Bölgesi ekonomisini yeniden canlandırmak amacıyla ECB Başkanı Mario Draghi Haziran ayında merkez bankasının varlığa dayalı menkul kıymetler satın alımı için hazırlıkları yoğunlaştırdığını söylemişti. Önlem, 2009'dan bu yana yüzde 24 daralan 1.9 trilyon dolarlık piyasayı desteklemeye yardımcı olabilir ve geniş çaplı parasal genişlemenin bir parçası haline gelebilir. Londra'da bulunan Barclays Plc menkul kıymetleştirme direktörlerinden Dipesh Mehta, "Varlığa dayalı menkul kıymet piyasasını bilen ve önceden yatırım tecrübesi olan bir danışmanla anlaşmak kriz döneminde ve kriz sonrasındaki kesinlikle olumlu etkiler yaratır" diye konuştu.
- Avrupa Birliği (AB), Ukrayna'daki tavrını değiştirmemesi halinde Rusya'ya yönelik yeni yaptırımları devreye sokmaya hazır olduğunu duyurarak bir hafta süre verdi. AB üyesi 28 ülkenin devlet ve hükümet başkanlarını bir araya getiren zirve sonrasında AB Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso ile düzenlenen ortak basın toplantısında konuşan AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy, yeni yaptırımlar konusunda AB Komisyonu'nu ve Avrupa Dış Eylem Servisi'ni (EEAS) görevlendirdiklerini söyledi. Van Rompuy, son üç günde Ukrayna'daki durumun kötüleştiğini ve herkesin kan akışının durdurulmasına ve "daha kötüsünün yaşanmasının" engellenmesine odaklanması gerektiğini kaydetti. Ukrayna'daki son durumu "örneğine rastlanmamış" olarak nitelendiren Van Rompuy, çabuk davranılması gerektiğini vurguladı.
- Barroso ise Ukrayna'daki durumun sürmesi halinde maliyetin yüksek olacağını ve krizin askeri çözümünün olmadığını belirterek, "Hala çok geç değil ama zaman daralıyor" diye konuştu. Rusya'nın tavrının 21. yüzyılda "kabul edilemez" olduğunu

kaydeden Barroso, Rusya'yı eylemlerini gözden geçirmeye çağırarak daha önce yaptığı "dönüşü olmayan noktaya yaklaşıldığı" vurgusunu yineledi. Almanya Başbakanı Angela Merkel de Rusya yaptırımlarının bir hafta içinde hazır olacağını kaydederek, bunların halen uygulanan yaptırımların üzerine inşa edileceğini ve finansla enerji alanlarını kapsayacağını ifade etti.

- Krizin askeri çözümünün bulunmadığı tezini işleyen Merkel, bu nedenle Almanya'nın Ukrayna'ya askeri ekipman yardımında bulunmayacağını açıkladı. Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande ise, Ukrayna'da tehlikeli bir noktaya geldiğini ve bu aşamadan sonrasının silahlı kuvvetlerin zincirden boşanması olacağı uyarısında bulundu. Diplomatik kaynaklar, tavrını değiştirmemesi halinde Rusya'ya karşı yeni yaptırımların devreye sokulması opsiyonu AB ülkelerinin çoğu tarafından desteklense de Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Macaristan, Slovakya ve Çek Cumhuriyeti'nin bu konuda çekincelerini dile getirdiğinin altını çiziyor.
- **Rusya-Ukrayna geriliminin son günlerde iyice artmasının ardından Batı'dan Moskova'ya karşı tepkiler gelmeye devam ediyor. Bir İngiliz hükümet yetkilisine göre İngiltere, Avrupa Birliği'ne baskı yaparak yeni yaptırımlar kapsamında Moskova'nın SWIFT adı verilen bankalar arası işlem sisteminden çıkarılmasını talep edecek. SWIFT sistemi Rusya'yı uluslararası finans sistemine bağlayan temel unsurlardan birini teşkil ediyor. Hükümet yetkilisi İngiltere Başbakanı David Cameron'ın konuyu yarın Brüksel'de yapılacak AB liderler toplantısında gündeme getirmeyi planladığını ifade etti.**
- Öte yandan Uluslararası Para Fonu (IMF) Ukrayna'ya yapılacak yardımların 1.4 milyar dolarlık bölümünü onayladı. Rusya yanlısı isyancıların saldırıları ile aylardır çalkantıda olan Ukrayna'ya Nisan ayında 17 milyar dolarlık yardım yapılacağını duyuran IMF, bugünkü 1.4 milyar dolarlık yardım ile beraber krizin başından bugüne kadar toplamda 4.51 milyar dolarlık yardımı Kiev'e göndermiş oldu. IMF gerekli incelemeleri yaptıktan sonra paranın geri kalan kısmını da Ukrayna'ya yollayacak.yaptı.
- Gelişmekte olan ülke yatırımcılarının servetlerini kontrol eden iki büyük güç yavaş yavaş kayboluyor. Çin'de yatırım harcamaları azalırken, FED daha şahin bir tona geçiyor. En son 2014 başlarında benzer bir hikaye söz konusu olduğunda, gelişmekte olan ülke piyasalarında kargaşa hakim olmuştu. "Kırılgan beşli" olarak adlandırılan Brezilya, Güney Afrika, Endonezya, Hindistan ile Türkiye'nin para birimleri, tahvilleri ile hisse senetleri ağır darbe almıştı. Dünyanın önde gelen günlük ekonomi, finans

gazetesi Financial Times'ın haberine göre, ING Yatırım Yönetimi Gelişmekte olan Ülkeler Birim Stratejisti Maarten-Jan Bakkum, gelişmekte olan ülkelerdeki büyümeye Çin'deki talep ile küresel likiditenin öncülük ettiğini, şimdi her ikisinin de baskı altında olduğunu belirtti.

- Bakkum, genel olarak gelişmekte olan ülke hisse senetlerinin gelişmekte olan ülke tahvillerine kıyasla daha az kırılgan olduğunu çünkü tahvil piyasasının likidite desteğini daha fazla gördüğünü ifade etti. Geçtiğimiz hafta sonuna doğru yayımlanan Uluslararası Finans Enstitüsü (IFF) istatistiklerine göre, gelişmekte olan ülke varlıklarına portföy girişleri Ağustos ayında keskin düşüş kaydederek 9 milyar dolara geriledi. Mayıs-Temmuz arası dönemde ortalama giriş 38 milyar dolar civarındaydı. IFF Başekonomisti Charles Collyns, portföy akışlarında Ağustos ayında görülen keskin yavaşlamanın, gelişmekte olan ülke yatırımcıları için daha temkinli bir dönemin başladığının işareti olabileceğini söyledi.